

LEIFF JOSEFSEN

Angerlarsimaffik Aaqaa ullumikkut aaqqiagiinnginnernik qaangiinissamut ilitsersuisunik qulinik sulisoqarpoq, najugaqartunut sulisunullu toqqissisimanerulersitseqataasunik.

På Angerlarsimaffik Aaqaa har de i dag 10 konflikthåndteringsinstruktører ansat, der er med til at sikre større tryghed for både beboere og ansatte.

Klar kommunikation skaber tryghed

Klare ensartede processer og flere uddannede instruktører på døgninstitutioner har betydet, at både personale og beboere i dag føler sig mere trygge ved hinanden

Af Trine Juncher Jørgensen

På døgninstitutionen Angerlarsimaffik Aaqaa i Nuuk bor 30 voksne beboere med psykiatriske diagnoser primært skizofreni. Her er både beboere og ansatte tilfredse med, at det er for et par år siden blev lavgivet om magtanvendelsesreglerne, hvilket tidligere har været et uklart område. Reglerne har forbedret borgerens retsstilling og sikret mere klarhed om rettigheder i forbindelse med frihedsberøvelse, uddannelse af konflikthåndteringsinstruktører og underretningsprocesser.

– Vi møder dagligt udadreagerede adfærd, hvor vi må benytte magt for at beskytte beboeren, personalet og de andre beboere, fortæller forstander Maria Heilmann Nielsen, der præciserer at med magtanvendelse menes, at man tager magt over beboeren med ord eller handlinger.

– Der findes mange forskellige greb, man kan benytte. Men i de fleste tilfælde handler det om, at vi ikke lægger hånd på beboeren, men at vi gennem forskellige metoder forsøger at skabe ro og afklaring med ord. Men fordi vi nu har nogle klare processer for, hvordan vi skal agere samt flere ansatte, der

er uddannet til at klare konfliktsituationer, så er vores personale ikke usikre længere. Derudover arbejder vi bedre sammen, og vi kan også inkludere personale fra andre afdelinger, fordi alle følger samme overordnede metode. Det betyder, at beboerne også føler sig mere sikre, fordi de ved, hvad der vil ske i forskellige situationer, siger Maria Heilmann Nielsen.

Efterrationalisering

Når der har været en situation, der har krævet magtanvendelse, har institutionen i dag pligt til at indberette sagen inden for 3 dage, samt tale med beboeren om, hvad det skete.

– Det er vigtigt at følge op på en tilspidset situation. Det gør vi typisk dagen efter, at det er foregået, så beboeren har haft mulighed for at falde ned. Her taler vi om, hvad der skete og hvorfor vi handlede, som vi gjorde, siger Maria Heilmann Nielsen.

På Angerlarsimaffik Aaqaa har de i dag 10 konflikthåndteringsinstruktører ansat.

– Det er et område vi har satset meget på, og vi kan også se, at antallet af situationer med magtanvendelse er faldet. Næste skridt er at arbejde mere med assertiv kommunikation, hvor man i stedet for magt udelukkende taler beboeren til ro, fortæller Maria Heilmann Nielsen.

Mere omsorg i hverdagen

Martin Pallesen er ekspert i konflikthåndtering og voldsforebyggelse. Han underviser blandt andet personale på døgninstitutioner i redskaber, der fordrer mindre magt og mere omsorg i hverdagen og i konfliktsituationer. Martin Pallesen har flere gange kørt uddannelsesforløb med ansatte i Grønland herunder på Angerlarsimaffik Aaqaa.

– Det jeg ser på døgninstitutionerne i Grønland er en personalegruppe, der er hjertevarm, empatisk og nærværende på en meget konstruktiv måde. Men jeg ser også en personalegruppe, der i nogen udstrækning har brug for faglige redskaber i hverdagen til at takle beboere, der i mange tilfælde har meget komplekse udfordringer. Der er et såkaldt asymmetrisk magtforhold mellem personale og beboere, der kan skabe konflikter, hvis ikke man er bevidst herom. Derfor skal personalegruppen i højere grad tænke over, hvordan de agerer og kommunikerer med ord og kropssprog i hverdagen. Det handler om at være i øjenhøjde med beboeren – også i de svære situationer. Alle mennesker har brug for at kunne se en udgang, når de føler sig pressede. Man skal f.eks. være opmærksom på, at beboernes værelser er deres bolig. Det skal respekteres. Man skal banke på og vente på at få svar. Udgangspunktet er, at man skal invitere ind i boligen. Derefter kan man arbejde på relationen ved at stille åbne spørgsmål. Det giver beboeren mulighed for følelsesmæssig ventilering, inden personalet går videre med dagens program. Har man ikke fokus på dette, er der risiko for, at en simpel handling som et bad kan ende med magtanvendelse. Så vi kan med højere fokus på vores kommunikation undgå, at konfliktsituatoner opstår eller eskalerer, siger Martin Pallesen.

– Oplever beboerne, at personalet sætter hårdt mod hårdt, er usikre eller tvivlende om, hvordan de skal agere, så bliver de utrygge, hvilket igen kan fremme en udadrettet adfærd hos beboeren. Dette spændingsfelt slider på både personale og beboere. Med ensartede retningslinjer skabes der derimod tryghed, fordi vi ved, hvad hin-

anden gør – og vi tager så at sige redskaber fra samme værktøjskasse. Sidst men ikke mindst kan det rette fokus på voldsforebyggelse bidrage til en bedre fastholdelse af personalet. Ved at have et fælles fokus på arbejdsplassen, træning og uddannelse af ressourcepersoner, får man skabt en kerne af medarbejdere, der kan blive kulturskabere og bærere i forhold til eksisterende og nye medarbejdere, siger Martin Pallesen.

Akaarinnittumik oqaloqatiginninnermi pi-neqarpoq akuersaarsinnaaneq naaggaarsinnaanerlu, imminut killilernissamut qu-nunnginnej aammalu isorinninnerit kingu-nillimmik iliuuseqarfijigisinnaanerat. Tama-tuma kinguneraa nammineq allallu killisaasa pisinnaatitaaffisalu ataqqinissaat, aammalu allanik peqateqarnermi suleqa-teqarnermilu tamarmik pissarsinissaasa anguniarnissaat. Akaareqatigiisumik oqaloqatigiinneq ammasuuvoq, unneqqa-rissuulluni naliqiisitsisuuullnilu.

Najoqputaq: Feldstedt.dk

Assertiv kommunikation handler om at kunne sige til og fra, turde sætte sine grænser og håndtere kritik konstruktivt. Det indebærer, at man respekterer både sin egen og andres grænser og rettigheder, og at man i sit samspil og samarbejde med andre stræber efter win-win situationer. Assertiv kommunikation er åben, ærlig og ligeværdig.

Kilde: Feldstedt.dk

Attaveqaqatigiinneq ersarissoq toqqisisimanermik pilersitsivoq

**Ulloq unnuarlu
paaqqinnittarfinni
ingerlatsinerit ersarissut
assigiaartullu aammalu
ilitsersuisut
ilinniagaqarsimasut
amerlanerusut pissutigalugit
sulisut najugaqartullu
ullumikkut imminnut
toqqisisimanartinneru-
lersimapput**

Af Trine Juncher Jørgensen

Nuummi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi Angerlarsimaffik Aaqami inersimaut 30-t tarnimikkut, pingaartumik skizofreniimik, nappaatillit najugaqarput. Najugaqartut sulisullu iluarismaarpaat ukiut marlussuit matuma siornatigut pissaanermik atuinermut malittarisassanik inatsisi liortoqarmat, tamanna siusinnerusukkut ersernerlussimammat. Malittarisassat pissutigalugit innuttaasut inatsisitigut inissi simanerat pitsanggoriarsimavoq aammalu kiffaanngissusiagaanermut, ilitsersuisunik aaqqiagiinngissutinik qaangiisitsiniartunek ilinniagaqartitsinermut aammalu nalunaaruteqartarnermut atatillugu pisinnaataaaffit ersarinnerulersimallutik.

– Ulluinnarni puffaallannerit naammatoortarpavut taamaattoqartillugulu pissaaneq atortariaqartarpavut najugaqartoq, sulisut najugaqartullu allat illersorniarlugit, pisortaq Maria Heilmann Nielsen oqalutturopoq, erseqqissarpaalu pissaanermik atuineq isumaqartoq najugaqartumut oqaatsit iliutsillu atorlugit pissaanermik atuineq.

– Tigusilluni periutsit assigiinngitsorpas-suit atorneqarsinnaapput. Pisunili amerlanerpaani najugaqartoq attorneq ajorparput, periutsilli assigiinngitsut atorlugit eq-qissisitsiniarlatalu qulajaaniartarpugut oqaatsit atorlugit. Qanorli pissusilersornis-satsinnut ersarissunik periuseqaratta, kii-salu sulisunik amerlanerusunik, aaqqiagi-inngissuteqarnerit iliuseqarfiginissaannik ilinniarsimasunik peqalersimaggattu sulisut qanoq iliornissaminut nalornissuteqarun-naarsimapput. Tamatuma saniatigut suleqati-giilluarnerulersimavugut aammalu im-mikkoorttaqarfinni allani sulisut akule-rutissinnaallugit, pissutigalugu kikkut tamarmik periusissat pingaernerut malimatig. Tamanna pissutigalugu najugaqartut aamma toqqisisimanerulersimapput, pissutigalugu nalunnginnamikku pisuni assigiinngitsuni qanoq pisoqassanersoq, Maria Heilmann Nielsen oqarpoq.

Pisoqarsimatillugu iluuseqartarneq

Pissaanermik atuiffiusariaqartumik piso-qarsimagaangat paaqqinnittarfik ullumikkut pisussaaffeqarpoq ulla pingasut iluan-ni pisimasoq nalunaarutigissallugu, kiisalu qanoq pisoqarsimaneranik najugaqartoq oqaloqatigissallugu.

– Pisut pinartut malitseqartinnissaat pingaaruteqarpoq. Taamaasiortarpugut pisimasup aqaguani, najugaqartup eqqiseq-qereersimaneran. Tamatumani oqaloqati-giissutigisarparput qanoq pisoqarsimanersoq aammalu soooq iliuuseqarsimanitsigut iliuuseqarsimanersugut, Maria Heilmann Nielsen oqarpoq.

Angerlarsimaffik Aaqaa ullumikkut ilitser-suisunik aaqqiagiinngissutinik qaangi-

Ullumikkut ersarissunik periuseqarpugut aaqqiagiinngissuteqarnerni qanoq pissusilersussanersugut. Tamanna pissutigalugu sulisut sulinerminni nalornissuteqarunnaarnerulersimapput suleqatigiilluarnerulersimallutillu, Angerlarsimaffik Aaqami pisortaq Maria Heilmann Nielsen oqarpoq.

I dag har vi nogle klare processer for, hvordan vi skal agere i konfliktsituationer. Det har betydet, at vores ansatte er mere sikre i deres arbejde, og arbejder bedre sammen, siger forstander på Angerlarsimaffik Aaqaa, Maria Heilmann Nielsen.

sitsiniartunek qulinik sulisoqarpoq.

– Tamanna annertoorujussuarmik iliuseqarfiginairsimavarput, takusinnaavarpulu pisut pissaanermik atuiffiusut ikileriarsi-masut. Alloriarnissaq tulleq tassaavoq akaareqatigiinnerusumik oqaloqatiginnittarnisa-saq, pissaaneq atornagu najugaqartoq oqaasiinaat atorlugit eqqissisnariarlugu, Maria Heilmann Nielsen oqalutturopoq.

Illuinnarni isumassuineruneq

Martin Pallesen aaqqiagiinnginnernik qaangiisitsiniarnermik nakuusernaveersaartsiniarnermillu immikkut ilisimasaqarpoq. Taassuma ilaatigut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinttu sulisut pissaanermik atuinikinnerunissamut atortussanik illuinnarnilu isumassuinerunissamut aammalu aaqqiagiinngissuteqarnermi iliussisanik ilinniarttarpai. Martin Pallesenip Kalalit Nunaanni sulisut, ilaatigut Angerlarsimaffik Aaqami sulisut, arlaleriarluni ilin-niagaqartittarsimavai.

– Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinttu takuakka sulisut kingu-nilerujussuarmik uummatisgissut, misigissu-sillit qanilaartullu. Aammattaalri takuakka sulisut ulluinnarni sulinerminni atortussan-ik pisariaqartitsisut, najugaqartut iliuuse-

qarfiginissaannut, amerlasuutigut artornar-torujussuarmik unammilligassallit. Sulisut najugaqartullu akornanni pissaaneqar-toqarpoq tulluutinngitsumik taaneqartar-tumik, tamanna ilisimanngikkaanni aaqqiagi-innginnernik pilersitsisinnasumik. Taa-maattumik sulisut annertunerusumik eq-qarsaatigisassavaat qanoq pissusilersorner-lutik ulluinnarnilu oqaatsit timillu pissusaa atorlugit oqaloqatiginnittarlutik. Pineqar-poq najugaqartut naligisutut pineqarnissaat – aamma pissutsini ajornakusoortuni. Inuit tamarmik tatineqartutut misigisimagaangamik qaangiifissamik takunnissinnaaneq pisariaqartittarpaat. Asersuutigalugu ilisi-maneqassaaq najugaqartut ineeraat tas-saammat najugaat. Tamanna ataqqineqas-saaq. Kasuttortoqartassaaq akisoqarnis-saalut utaqqilugu. Aallaavissaavoq najukka-mut iseqquneqarnissaq. Tamatuma kingor-na apeqquut atorlugit attaveqarneq sulissu-tigimeqarsinnaavoq. Taamaasilluni najuga-qartoq misigissutsiminik eqqartuisinnaa-voq, sulisut ullormut pilersaartutnik inger-latitseqqinnginneranni. Tamanna sammi-neqanngippat iliuutsit nalinginnaasut, soorlu uffarerit, pissaanermik atuinermik kinguqarsinnaapput. Taamaattumik ataveqariaaserput samminerugutsigu aaqqia-

giinngissuteqarnerit pinngitsoorsinnaavavut imaluunniit annertusinissaat pinngit-soorsinnaavarput, Martin Pallesen oqarpoq.

– Najugaqartut misigunikkut sulisut sak-kortuuliorneq sakkortuuliornermik aki-gaat, qanoq pissusilersussanerlutik qular-teqartut nalornissuteqartulluunniit, taava toqqisisimajunnaartarpot, tamannalu aamma kinguneqarsinnaavoq najugaqartup puffassimaarneruleraneranik. Taamatut pis-sanganartorsiørerit sulisut najugaqartunullu nukillaajallannartarpot. Akerlianik assigiissunik malittarisassaaqrneq toqqisisi-simanermik pilersitsivoq, pissutigalugu nalunnginnatsigu appaa qanoq iliortoq – oqarta atortussaasiveqarfimmit assigiissu-mit atortussanik tigusisugut. Naggataatigut minnerunngitsumillu nakuusernaveersaartsinerup eqqortumik sammineqarnerati-gut sulisut pissaanerusumik attatiinnarne-qarsinnaapput. Suliffiup, sungiusarnerup sulisullu pitsaaliusut ataatsimut sammineqarnerisigt quitusumik sulisunik pilersitsisoqassaaq, sulisut piovereersut nutaallu eqqarsaatigalugit kulturimik pilersitsis-innaasunik ersussinnaasunisunillu, Martin Pallesen oqarpoq.

LEIFF JOSEFSEN